דאס קנייד'ל

דער ערב־פסח־סעזאן

פון אברהמ'ל.

ר' מייל'אך איז שוין צוגעגרייט
מיט פעסטליכען "רעגאלען"
צום טראן — מיט גארטעל, יארמולקע,
מיט קיטעל און סאנדאלען.

מיט פרישען היי האט אנגעשטאפט
זיין "מלכה" יעדען קישען,
און מיט די "קשיות" פארטיג אויך
זיין קראנקער קרוינפרינץ איז שוין.

אין יעדען צימער ציכטיגען
אפילו פעהלט נאך פלענטי,
ער האט קיין גראשען ניט פארדיענט
שוין באלד די וואך די צעהנטע...

פון נייע כלים — אפגערעדט,
פונקט ווי פון נייע קליידער —
מען דארף די אלטע כשר'ן
און רייניגען כסדר...

צו וואס דאס פלייש און פיש און שמאלץ,
און אייער מיט מאטאפעל?
דער עיקר איז — די מצות דאך,
דער רעשט איז בלויז א טפל!...

עס פעהלען טאקע שטארקע צייהן
ר' מייל'אכ'ן דעם זקן,
נו, טונקט מען דאס אין זאלץ וואסער,
אבי זיך ניט געשראקען.

דערפאר, א דאנק דעם הימעל, איז
קיין דוחק ניט אין מרור,
אין חרוסת און אין פעטרישקע
אפילו ביי א שנארער...

מיט ארבע כוסות האט איהם שוין
פארזארגט דער אונטערשמש
און איצט מעג ער שוין קיניגען,
ווי "מלך דוד" ממש.

געווען אמאל א גוטע צייט
ביי מייל'אכ'ן און מלכה'ן —
פרנסה איז אין שטוב אריין
דורך פענסטער, טיר און באלקאן...

אט דארטען אין כאנדריקעווע
האט מייל'אך ניט געליטען
און האט אליין מיט פולער האנט
געגעבען מעות חיטין . . .

א קרעמער אין ער דארט געווען
א שמש און א שוחט,
און האט פון האנט־צו־האנט פארקויפט
א זעקעל קארן אויסבעט...

און ווען דער יום־טוב קומען פלעגט,
איז — ווער עס האט איהם באגעגענט —
אין מייל'אכ'ס זאק מיט רגל געלט
האט פון יעדער זייט גערעגענט...

נאר היינט אין וויסטען לאנד פון דער
"פראספעריטי" און גליקען
די פערלעריי געשלאגען איז,
ווער דארף זיינע אנטיקען?...

די קאסטימערס אויף בארג נעמען
אהן חשבון, אהן טערמינען...
ווי קען מען אויף א יום־טוב דען
נאך עקסטרא געלד פארדיענען?!

און מייל'אך ווייס, ער וועט אומזיסט
צו ראמען חמץ זוכען...
ווי קומט אין רומ"ל שאפקעלע
זיך וואלגערען א קוכען?

ער זוכט דארטען קיין חמץ ניט
אין קעשענעס פון בגדים,
נאר צוויי "הגדות" אלטע מיט
אן אלטען "חיי־אדם"...

ווען ס'איז קיין בראנפען מעהר ניטא,
דאן רערט מען כאטש פון בראנפען
ווען ביעור־חמץ איז פארשפארט,
וויל ער פון דעם כאטש פאנפען...

און מייל'אך רעכענט אויס אין דין
די ליסט פון תצריך בדיקה",
און בענקט אין הארץ נאך זיין "אמאל"
און קרעכצט צו בשתיקה...

אמאל האט ער פארמאגט א סך
פון "אסור בהנאה",
נאר היינט פעהלט זיבען טעג אין וואך
איהם אויס אויף דער הוצאה...

אמאל האט אויף צוכלומר'שט נאר
פארקויפט א גוי זיין קראם — ער
און היינט וואס צו פארקויפען אויף
אן אמת — איז ניטא מעהר...

ער בלעטערט די הגדה און
ער קומט צום "שולחן ערוך"...
אמאל האט ער אויף יום טוב נאר
אהיים געבראכט אן אורח...

און היינט זיין נאנצע סעודה קלעקט
קוים אויף אן 'אפיקומן' —
און "מייל'אך" שלאפט ביים ספר איין
פארוויגט אין אלטע טרוימען...

איהם חלומ'ט זיך א רייכער טיש
באשטראלט פון זילבער־לייכטער
זיין היסכ־בעט איז אויסגעפוצט,
זיין טראן — אן אויסגעגלייכטער...

די שעהנע כוסות פון קריסטאל
איהם ווינקען מיט א שמיכעל,
פון סדר די מכשורים,
זענען אויסגעשטעלט מיט שכל..

די מלכה מיט די פרינצען —
אלע שיינען, זיי ווי גראפען,
ווי זיי וואלטען דעם טעם געפיהלט
פון ערשט־באפרייטע שקלאפען...

נאר פלוצלונג הילכט אין דרויסען אויס
א פייפעריי מיט קולות,
און פון דעם ליארם טרייסלט זיך
— "טצ'נאטהינג! מיר ט'זיך אויסגערוכט.

עס ברעכען זיך אריין צו איהם
א באנדע מיט שיכורים
און מאכען אן א חורבן אין
דיין "פאלאץ" ווי א שטורעם...

דעם לצ'ם קשיות

וויפיעל פסח'דיגעס געפינען זיך אין די פסח'דיגע ארטיקלען וואס אידען עסען דא ביים סדר?

* * *

וויפיעל וועלען די דראגיסטען פארדינען פון פסח'דיגען אידישען בויך־ווייטאג?

* * *

וויפיעל אידען האבען געהאט קריעת ים סוף, איידער זיי האבען היינטיגעס יאהר ארייגעבראכט דעם פסח גאסט אין הויז?

* * *

וויפיעל אידען וועלען פארגעסען אז די פסח נאכט איז א ליל שמורים, און וועלען לייענען קריאת שמע?

* * *

אז א טאטע האט זיצען ביים טיש זעקס דערוואקסענע מעכטער, אויסער א ווייב מיט א שווינגער, צי דארף ער אויך האבען מרור?

* * *

ווען וועלען די היגע רבנים זיך שוין אנהויבען פירען מיט א סדר?

* * *

וואס פאר א קשיות פרעגט מען היינטיגען פסח אין ראסעך רוסלאנד?

* * *

וויפיעל קאמפיין קוואטאס זענען דערגרייכט געווארען לעצטען ווינטער?

* * *

אז ביים סדר זיצט דער מאן און א באדרדער, הייסט דער באדרדער שני למלך?

די עשרה מכות

ליבע לצים, קלוגע לצים,
גאליציאנער און ליטוואקעס;
קומט אהער, לכבוד פסח
וועל איך געבען אויך צעהן מכות.

נעמט זייט מוחל, וויין א בעכער,
אויב ניט וויין — מעג אויך זיין סיידער;
טונקט דארט איין דעם מינדסטען פינגער
און מיר וועלען געהן כסדר:

דם: — דאס איז דאס בלוט פון אורען
וואס עס ניסט זיך נאנצע י"ע;
בלוט פון קינדער, וואס מען קוילעט
ביי דער ברוסט פון זייער מאמען.

ר' מייל'אך שרייט פארצווייפעלט אויס
און האט דריי מאל אויסגעשפיגען...
ער זעהט דעם אלטען "ספר" אויפ'ן
טיש נאך אפען ליגען...

זיין מלכה די דערשראקענע
דערלאנגט איהם א גלאז סארע...
— "טצ'נאטהינג! מיר האט זיך אויס־
גערוכט —
עס פעהלט מיר א הגדה"...

פארקויפט צו א גוי

— דאנקען גאט, שוין אויסגעראכט
דעם נאנצען חמץ פון שטוב. נאר די
איינע ביזט נאך פארבליבען, האט ערב
פסח געזאגט א מאן צום ווייב.

— מיך האט מיין פאטער שוין לאנג
באווארענט — ענטפערט דאס ווייב —
ער האט מיך פארקויפט צו א גוי...

חייקעל: — מיט וואס קען מען פאר־
גלייכען המץ'ן צו פרעה'ן?

מייקעל: — פרעה האט געהאט עשרה
מכות און המן האט געהאט צעהן קינדער.

חייקעל: — ווארום איז יעדער איר
צום סדר מיט זיין פרוי זעהר פריינדליך?

מייקעל: — ווייל אין דער פסח־
נאכט דארף מען פאר מזיקים ניט קיין
מורא האבען.

צפרדע: — מיאוס'ע זשאבעס —
קאלטע, עקעלהאפטע קריכער...
זומפען ברואים, וואס זיי קוואקען
אין זשורנאלען און אין ביכער...

כנים: — בייסערלאך אזוינע,
וואס מען קאן די צאל ניט שאצען —
גרויסע פריינט פון "פראלעטאריאט",
וואס מען מוז זיך פון זיי קראצען...

ערוב: — א געמיש פון חיות,
שלאנגען, עגרישען און שרצים,
ווי די שונאים פון די אידען,
"שווארצע מאות", ווילדע שקצים.

דבר: — מארד — דאס איז א מכה
וואס פארשאפט די גרעסטע צרות:
די דאקטוירים... וואס פארשיקען
מענשען אויף דעם בית־הקברות...

שחין: — דאס זענען אונזערע פארכעס
פון דעם וויסטען שקלאפען־לעבען:
ווען די שקלאפען געהען סטרייקען,
לויפען פארכעס דארטען סקעבען.

דבר: — מארד — דאס איז א מכה
פון פאסקודסטווע זנות־ראמאנען,
וואס קיין ערגערע, מיר דאכט זיך,
אויף דער וועלט איז נישט פאראנען!

ארבה: — מיינט אזא מין היישעריק,
וואס טוט הונגער נאך זיך לאזען —
פרעסט פון גערטנער אפ די פרות,
פון די פעלדער אלע גראזען.

חושך: — פינסטער ווי סוף חודש
אין די קעפ פון גרויסען עולם —
וויסט און פינסטער ווי דער אומעט
אויף דעם אידישען בית־עולם...

מכות־בכורות: — איז די גרעסטע
מכה פון די עשר מכות:
די גרויסע טעאטער סטארס
וואס קריכען ווי די ראקעס.

געהלט־זשע עהרליך, קלוגע לצים,
פון דער וועלט פארמוטשעט אידעל'ס
היט דעם סדר פון די מכות
און די מכות פון מיין לידעל...

אידען עסען קניידלאך, מצרים האט מכות

עס וועט נישט מצרים
מעהר פרייהייט באקומען —
ס'זאגט ענגלאנד, דער מצרי
גענוג האט גענומען.

אמאל האט מצרים
פארשקלאפט איהרע אידען —
איצט קעמפט זי פאר פרייהייט
און איז לישט צופרידען.

מיר זעלען אנטלאפען
אויף א קונצינען אופן! —
נאר ס'קאן נישט מצרים,
פון מצרים אנטלויפען...

און נו איז כאטש פארבליבען
דר מצה, — דער פסח —
נאר ס'איז אין מצרים
פארבליבען דער חושך...

זיצט די מלכה זיינע און טראכט און
טראכט...

— ווייסט וואס, מלך מיינער, —
שלאגט זי פאר — זאג דעם לשנה הבא
אזוי, אז עס זאל אויסקומען אז די וואנד
מיינסטו, ניט זיך...

און מלך פארע האט געפאלגט זיין
פלוניתטע. און ער האט געזאגט "לשנה
הבאה זאלען אלע גוים זיין אין ירושלים".

מיינע כלות

פיעלע שיינע מיידלאך זענען
אויף דער וועלט פאראנען,
אבער אויסקלייבען א כלה
האב איך ניט פון וואנען.

איינע לאכט זיך אויס פון מיר,
א צווייטע זוכט א רייכען,
א דריטע האט מיר ערשט געזאגט,
אז כ'בין נישט איר'ס א גלייכען.

אין א פערטער זיך פארליעבט
א שיינע, גאר א וואונדער!
ווי־זשע קען איך הייראטען,
זי האט א מאן מיט קינדער . . .

מאך איך "פרייע ליבע" אפ'עט
מיט א מויד א שיינער,
פאקען אירע ברידער מיך
און ברעכען מיר די ביינער . . .

א זעקסטע האט מיט מיר פארבראכט
שוין אויפ'ן בעסטען שטיינער,
געפין איך אבער שפעטער אויס
אז כ'האב שוין ניט דעם זייגער . . .

פרוב איך מיט דער זיבעטער
צו חתונה זיך ברייטען,
קומט זי צו דער חופה ניט,
אנטלויפט גאר מיט א צווייטען . . .

אין דער אכטער זיך פארליעבט
צווישען גראז און בלומען,
וויל איך שוין ערקלערען זיך —
איז גראד איר מאן געקומען . . .

איצט א ניינטע ליעב איך שוין,
א שטילע ווי־א מייבעל,
כ'וועל איר זיבער הייראטען,
איך גט נאר אפ מיין ווייבעל . . .

א חלום

עס האט מיר א חלום, א שעהנער גע'חלומ'ט
איך בין אויבענאן, ווי א קייסער, געזעסען;
מיין ווייבעל — אין זיידענס, זי שיינט, ווי א מלכה,
מיין זוהנדעל א פרינצעל, מיין טאכטער — פרינצעסין.

כ'האב איינס נישט געדענקט נאר: פון וואס און פון וואנען
איז מיר אומגעריכט די מלוכה געקומען;
דערווייל — פיש, פלייש, וויין און די קניידלאך, די פעטע,
וואס היילען דעם מאגען און רייצען דעם גומען.

איך האב נישט קיין חשק געהאט, זיך צו גריבלען:
"אויב יא א מלוכה — וואו ציינו? אונטערטאנען? —
כ'האב בעסער געוואלט די מאכלים פארזוכען . . .
און פלוצלונג — א באמבע געפלאצט: "מה נשתנה?"

צושמעטערט געווארען דער כסא המלוכה,
עס הערט זיך צוריק די אלטע נגינה;
נישט נודיע מיט קשיות, "בן־יחיד'ל ליבער!
ס'א תירוץ אן אלטער: "עבדים היינו!" . . .

דער כשר'ער איד

פון אמנון.

שוין כשר'ט די כלים ר' בערע דער גביר,
א איד פון די זייערענע אידען;
וואס נעמט ביי קיין מענשען ניט מער
ווי ער קען,
און מיט אכציג פראצענט איז צופרידען.

עס כשר'ט די כלים — דער כשר'ער בער,
די ארבייט ער טרויט זי ניט קיינעם:
ער ווייסט אז עס פארדערט דער הייליגער
דין
אויף פסח — דאס ריינסטע פון ריינעם.

ער כשר' די טשער און כשר'ט די בענק,
א שרעק ווי ער טוט זיך באמיען!
זיין בליק און זיין פנים פון פרומען
עקסטאז
אזוי ווי דער כשר־שטיין גליען!

עס כשר'ט ר' בערע די פאנען, די טעפ,
און שעפט דערפון גליק און נחמה;
אלץ בלאנקט איצט פון ריינקייט, דאך
אומריין עס בלייבט
ר' בערע'ס פראצענטניק־נשמה...

ער קוקט אויף דעם טונקעלען וואסער
פארטראכט
און ס'שטעלט זיך אין אויג איהם א
טרערעל;
ווער ווייסט, אויף דעם גרונד פון דעם
דאזיגען טייך
צי ליגט אהן פראצענט ניט — קיין
פערעל?...

ער טובל'ט די כוסות — ווי בלאנקען
זיי העל,
זיי זענען פאר קידו ששוין נוצינ;
זיי פינקלען פון בלאקייט — אזוי ווי
דער טייך,
דאך בערע'ס נשמה בלייבט שמוציג!

ער ראמט אויס דעם חמץ און זוכט איהם
מיט ליכט —
אין אלע פארבארגענע ווינקלען,
אין יערווידען חדר — דער פסח ער
שטעקט,
אין יעטווידען ווינקעל טוט פינקלען.

ער ראמט אויס דעם חמץ, און ס'רוט אויף
זיין הויז —
פון כשרות דער הייליגער צויבער;
יא, אלץ איז דארט כשר און איכטיג
און ריין,
דאך ס'הארץ פון בעל־בית איז ניט זויבער.

ער לופטערט די ספרים — די "פסוקים",
דעם "שס" —
אין ליבליכען, ווארימען ווינטעל, —
וואס קושט יעדער בלעטעל און קושט
יעדעס אות,
און לאזט פון דעם שטויב ניט קיין
פינטעל.

ער לופטערט די ספרים אין ליכט און אין
ווינט,
אין זונען־שיין פון כשר'ן הימעל,
און ריין ווערט דארט אלעס — דאך
בלייבט ווי געווען
ביי בער'ן אין כח דער שימעל...

אט ברענט שוין דער חמץ, ר' בערע ער
קוועלט,
און שעפטשעט א דאנק צו דעם בורא:
"איך דאנק דיר, באשעפער, וואס גיסט
מיר די קראפט
צו געהן אין דעם וועג פון דיין תורה!"

און שטאלץ איז ר' בערע — זיין באדר,
זי דערמאנט;
אן נביא ישעיה בן אמוץ:
דאך, זאגט מיר, ר' בערע, וואס ראמט
איהר ניט אויס
פון ה א ר ץ דארט ביי אייך אט
דעם חמץ?...

פרייהייט

פון א. ז.

ס'האט גאט גערעדט,
צו זיינע קנעכט,
און ער האט
אזוי געזאגט:
"איך האב געהערט
אייער געשריי,
איך האב דערפיהלט
אייער וועה,
זאל זיין גענוג,
ניט מעהר דערטראגט
די שקלאפעריי.
גענוג געקנעכט,
איך ברענג אייך רעכט,
הויבט הויך די קעפ
ווארפט די מוילטערס
און די טעפ.
גענוג געקנעכט,
פארלאזט דאס לאנד,
פון שקלאפען שאנד.
הערט און פאלגט,
ווערט א פאלק,
מיט א קדר,
מיט א טאלק.
נעהם די ציגעל
און די ליים,
בויט זיך
אן איינען היים.
שווערט זיך ליעבע,
שווערט זיך טרייהייט,
און איך גיב אלס מתנה
אייך די פרייהייט.

קניידלאך

אנטליים ביי די מצריים, גאלדענע און
זילבערנע כלים! האט משה באפוילען
די אידען און... זיי האבען געפאלגט.
און אז עס קומט צו עפעס, טענה'ט
מען נאר, אז אידען זענען עקשנים!...

* * *

"כמה מעלות טובות למקום עלינו"...
איהר פארשטעהט אן אקט! אפגעמו־
משעט אונז אין מצרים, ארומגעשלעפט
אונז אין דער מדבר... אנגעלאדען אונז
מיט תרי"ג מצוות, און דער שפיץ לאזט
זיך אויס, אז עס קומט איהם נאך ארויס־
צוצאהלען!...

דער ערב־פסח־סעזאן

פון אברהמ'ל.

ר' מייל'אך איז שוין צוגעגרייט
מיט פעסטליכען "רעגאלען"
צום טראן — מיט גארטעל, יארמולקע,
מיט קיטעל און סאנדאלען.

מיט פרישען היי האט אנגעשטאפט
זיין "מלכה" יעדען קישען,
און מיט די "קשיות" פארטיג אויך
זיין קראנקער קרוינפרינץ איז שוין.

אין יעדען צימער ציכטיגען
אפילו פעהלט נאך פלענטי,
ער האט קיין גראשען ניט פארדיענט
שוין באלד די וואך די צעהנטע...

פון נייע כלים — אפגערעדט,
פונקט ווי פון נייע קליידער —
מען דארף די אלטע כשר'ן
און רייניגען כסדר...

צו וואס דאס פלייש און פיש און שמאלץ,
און אייער מיט מאטאפעל?
דער עיקר איז — די מצות דאך,
דער רעשט איז בלויז א טפל!...

עס פעהלען טאקע שטארקע צייהן
ר' מייל'אכ'ן דעם זקן,
נו, טונקט מען דאס אין זאלץ וואסער,
אבי זיך ניט געשראקען.

דערפאר, א דאנק דעם הימעל, איז
קיין דוחק ניט אין מרור,
אין חרוסת און אין פעטרישקע
אפילו ביי א שנארער...

מיט ארבע כוסות האט איהם שוין
פארזארגט דער אונטערשמש
און איצט מעג ער שוין קיניגען,
ווי "מלך דוד" ממש.

געווען אמאל א גוטע צייט
ביי מייל'אכ'ן און מלכה'ן —
פרנסה איז אין שטוב אריין
דורך פענסטער, טיר און באלקאן...

אט דארטען אין כאנדריקעווע
האט מייל'אך ניט געליטען
און האט אליין מיט פולער האנט
געגעבען מעות חיטין . . .

א קרעמער אין ער דארט געווען
א שמש און א שוחט,
און האט פון האנט־צו־האנט פארקויפט
א זעקעל קארן אויסבעט...

און ווען דער יום־טוב קומען פלעגט,
איז — ווער עס האט איהם באגעגענט —
אין מייל'אכ'ס זאק מיט רגל געלט
האט פון יעדער זייט גערעגענט...

נאר היינט אין וויסטען לאנד פון דער
"פראספעריטי" און גליקען
די פערלעריי געשלאגען איז,
ווער דארף זיינע אנטיקען?...

די קאסטימערס אויף בארג נעמען
אהן חשבון, אהן טערמינען...
ווי קען מען אויף א יום־טוב דען
נאך עקסטרא געלד פארדיענען?!

און מייל'אך ווייס, ער וועט אומזיסט
צו ראמען חמץ זוכען...
ווי קומט אין רומ"ל שאפקעלע
זיך וואלגערען א קוכען?

ער זוכט דארטען קיין חמץ ניט
אין קעשענעס פון בגדים,
נאר צוויי "הגדות" אלטע מיט
אן אלטען "חיי־אדם"...

ווען ס'איז קיין בראנפען מעהר ניטא,
דאן רערט מען כאטש פון בראנפען
ווען ביעור־חמץ איז פארשפארט,
וויל ער פון דעם כאטש פאנפען...

און מייל'אך רעכענט אויס אין דין
די ליסט פון תצריך בדיקה",
און בענקט אין הארץ נאך זיין "אמאל"
און קרעכצט צו בשתיקה...

אמאל האט ער פארמאגט א סך
פון "אסור בהנאה",
נאר היינט פעהלט זיבען טעג אין וואך
איהם אויס אויף דער הוצאה...

אמאל האט אויף צוכלומר'שט נאר
פארקויפט א גוי זיין קראם — ער
און היינט וואס צו פארקויפען אויף
אן אמת — איז ניטא מעהר...

ער בלעטערט די הגדה און
ער קומט צום "שולחן ערוך"...
אמאל האט ער אויף יום טוב נאר
אהיים געבראכט אן אורח...

און היינט זיין נאנצע סעודה קלעקט
קוים אויף אן 'אפיקומן' —
און "מייל'אך" שלאפט ביים ספר איין
פארוויגט אין אלטע טרוימען...

איהם חלומ'ט זיך א רייכער טיש
באשטראלט פון זילבער־לייכטער
זיין היסכ־בעט איז אויסגעפוצט,
זיין טראן — אן אויסגעגלייכטער...

די שעהנע כוסות פון קריסטאל
איהם ווינקען מיט א שמיכעל,
פון סדר די מכשורים,
זענען אויסגעשטעלט מיט שכל..

די מלכה מיט די פרינצען —
אלע שיינען, זיי ווי גראפען,
ווי זיי וואלטען דעם טעם געפיהלט
פון ערשט־באפרייטע שקלאפען...

נאר פלוצלונג הילכט אין דרויסען אויס
א פייפעריי מיט קולות,
און פון דעם ליארם טרייסלט זיך
— "טצ'נאטהינג! מיר ט'זיך אויסגערוכט.

עס ברעכען זיך אריין צו איהם
א באנדע מיט שיכורים
און מאכען אן א חורבן אין
דיין "פאלאץ" ווי א שטורעם...

די ערשטע סדר־נאכט

פון אבעלע.

ס'איז נאכט. די ערשטע סדר נאכט.
דער פריהלינגס נייסט שוועבט אין פארק
ארום. דער פסח אין די אידישע הייזער.
פינסטער און פוסט איז אין פארק, ליכ־
טיג און פול זענען די אידישע היימען...

ערגעץ־וואו אין א פארוואר־פען ווינ־
קעל פון פארק זיצט א פארעל, א מלך
און א מלכה, הארציג צוגעטוליעט איינס
צום צווייטען, מיט ליעבע און מורא אין
זייערע הערצער. אויף א באנק לעבען א
קרעפטיגען, גרויסען בלעטעראזען בוים
זיצען זיי, און טרוימען פון ליעבע און
פרייהייט...

א קאלטער ווינטעל טראגט זיך אין
פארק, אבער זייערע הערצער זענען וואר־
מים און זייערע בלוטען זידען...

איהר קאפ ליגט אויף זיין ברוסט און
זי קוקט מיט ליעבע אין זיינע ליידענ־
שאפט פולע אויגען אריין...

ער ברענט איהר פנים מיט הייסע קו־
שען, איהר הארץ טאנצט פון גליק, און
זיינע בלוטען זידען..

די שטראלען פון א ווייטען עלעק־
טרישען לאמפ פאלען אויף זיין, און די
נאכט זיהט ווי ער האלט זי אין זיינע
ארימס פעסט געשלאסען, קושט און בייסט
איהר ענטבלויזטע לייב, און איהר שלאנ־
קע, צארטע הענט, זענען ארומגעוויקעלט
ארום זיין האלז, בלויז דער טויט קאן זיי
צושייידען...

ערגעץ אין א הויז זיצט א מלכה מיט
אויגען פארוויינטע און ווארט אויף איהר
מלך...

און ערגעץ וואו אין א צווייטער הויז
זיצט א מלך מיט א הארץ א געקרענק־
טע און ווארט אויף זיין מלכה...

און ערגעץ וואו אין א פארוואר־פען
ווינקעל פון פארק זיצט דער מלכה'ס מלך
און דעם מלך'ס מלכה און ריכטען דעם
ליעבעס סדר אפ...

פסח און פריהלינג

פסח, דאס איז דער פריהלינג אין דער
אידישער געשיכטע. פריהלינג — דאס
איז דער פסח פון דער נאטור.

ליעב און זיס איז אונזער פסח מיט
זיין פרייהייט; מיט זיינע מלכים, מלכות,
מצות, חרסות, חרעמזלאך, חריין, הגדות,
קשיות, קניידלאך, יא אפילו דער מרור
איז פסח זיס...

הארציג זיס און ליעב איז אונז דער
פריהלינג. די ערוואכונג אין דער נאטור,
די געזאנגער, די פארקס, די ליעבע, די
פארלאך, די פריהלינגס פרינצעסינס און די
ליעבעס־פרינצען.

עס איז קיין צופאל ניט וואס אונזער
פרייהייטס יום טוב פאלט אויס פונקט
ביים סאמע תחית המתים אין דער נא־
טור, פונקט ווי עס איז קיין צופאל ניט
וואס אונזער זעהר טריבער און טרויערי־
גער יום כפור פאלט אויס ביים אפשטאר־
בען אין דער נאטור.

פייגעל זינגען ווען די בוימער זענען
גרין, בינען זשומען ווען די בלומען בלי־
הען, ראקען קראקען ווען די ערד איז אין
שניי תכריכים אנגעטאן, ווען די טויט־
ליכע פרעסט בושעווען איבער דער ערד.

פסח, דאס איז דער יום טוב פון
פרייהייטס נאט, פריהלינג — דער יום טוב
פון ליעבע נאט.

פריהלינג! דאס איז א זיס, הארציג
יונגע מיידעל, א פארשיים, קאקעטישע
מיידעל, וואס ציהט די עצמות מיט אירע
חנ'דעלאך ארויס...

פריהלינג! דאס איז אן עלעגאנט
צארט, רייצענד מיידעל, וואס לאש־
טשעט און האליובעט מיט איהר קוק, גאנג
און יעדען ריהר, א מיידעל מיט נאטיר־
ליכען פוידער אויפ'ן פנים, מיט די
פיינסטע נאטירליכע פערפיומען אויף איהר
לייב.

אך, ווען די מלכות וואלטען ווי דער
פסח געווען, וואלטען מיר יעדען פסח
פון די אלטע מלכות באפרייט געווארען.

אך, ווען די מיידלאך וואלטען ווי
דער פריהלינג געווען, וואלט דער פאר־
גניגען אן אמת הימלישער געווען און
מיט יעדען גייעם פריהלינג וואלטען מיר
נייע מיידלאך געהאט...

אבער דאס איז ניט אזוי, און די
מלכים מוזען זיך האלטען מיט די אלטע
מלכות, און די ליעבעס־פרינצען מיט די
אלטע פרינצעסינס...

ליעבער, אלטער, טייערער פסח אונ־
זערער! זיסער, הארציגער, אייביג יונגער
אלטער פריהלינג, זייט מיר ביידע נשמה־
דיג געגריסט!

מיסטער פארע ביים סדר

זיצט דער לענדלארד מיסטער פארע
ביים סדר און פארעט זיך...

דער מאגען זיינער איז פול מיט כל־
טוב, דער קאפ דרעהט זיך ביי איהם,
און ער זיצט און נודיעט די הגדה, אויפ'ן
הויכען קול... זיצט זיין מלכה לעבען
איהם אין איהר נאנצע צירונג אנגעטאן,
קוועלט זי פון איהר מלך און הערט ווי ער
לייענט די הגדה...

"און די אידען האבען אין מצרים
ליים געקנאטען, ציגעל געטראגען, הייזקעס
געבויט און זיי האבען צו גאט געשריען, ער
זאל זיי פון דער ארבייט באפרייען. און
משה איז געקומען און האט די שרייער
ארגאניזירט און האט א דזשענעראל
סטרייק ערקלערהט, און ער האט זיי באַ־
פרייט. — אזוי לעזט מיסטער פארע די
הגדה זיינע און זיין מלכה הערט און
שטוויגט...

— יא, מלכה מיינע, די באלשעווי־
קעס האבען שוין דאן וועלטען איינגע־
לענט, שוין דאן ניט געוואלט א האנט אין
קאלטע וואסער אריינשטעקען, א קליינינ־
קייט ציגעל געטראגען און לייב געקנאטען,
און ליים געקנאטען, און איך טראג אויף
זיך א ראזען פראפערטעס און שווייג...
פארקערט, איך זאג אז לשנה הבא כאטש
נאך א דאזען הייזקעס.

ערקלעהרט מלך פארע און לאכט...

— וואס מיך שרעקט, — רערט די
מלכה, — אז עס זאל הם ושלום א משיח
ניט קומען און אונז פון די הייקעס בא־
פרייען.

— דערפאר, — ערקלעהרט דער מלך,
— שטעהט מיר טאקע דער לשנה הבא
ווי א ביין אין האלז... ווייל אויב די שעה
זאל נאר ניט זיין אז דאס זאל טאקע
מקוים ווערען בין איך דאך אן אפגעקוי־
לעטער...

זיצט די מלכה זיינע און טראכט און
טראכט...

— ווייסט וואס, מלך מיינער, —
שלאגט זי פאר — זאג דעם לשנה הבא
אזוי, אז עס זאל אויסקומען אז די וואנד
מיינסטו, ניט זיך...

און מלך פארע האט געפאלגט זיין
פלוניתטע. און ער האט געזאגט "לשנה
הבאה זאלען אלע גוים זיין אין ירושלים".